

"Wethouder Vergunst op zoek naar G-spot"

n.a.v. Motie: Graodus fan Nimwegen

"Graodus fan Nimwegen krijgt een straat" luidt de kop in De Gelderlander van 29 oktober 2020. Wethouder Noël Vergunst („ik ben zelf ook fan, ik heb een lp") gaat zoeken naar een rotonde, plein, viaduct of straat zonder naam. Het krantenbericht suggereert dat er sprake is van een voldongen feit.

motie

In werkelijkheid is er slechts sprake van een motie van 21 oktober 2020 (1^e indiener: Paul Eigenhuijsen, Voor Nijmegen Nu), waarin het college van burgemeester en wethouders wordt opgeroepen om:

Te onderzoeken welke bestaande naamloze rotondes en pleinen en/of viaducten binnen het grondgebied van de gemeente Nijmegen inzetbaar zijn voor de naamgeving Graodus fan Nimwegen of vanuit de toekomstig te ontwikkelen locaties, waaruit nieuw te benoemen straten, wegen, pleinen, rotondes en/of viaducten voortvloeien, maar nog niet als zodanig zijn geadviseerd aan het college van B&W, inzetbaar zijn voor de naamgeving Graodus fan Nimwegen en hierover aan de raad een voorstel te doen.

De formulering van de unaniem aanvaarde motie verdient geen schoonheidsprijs. Een groot deel van de tekst had beter geschrapt kunnen worden. Dan was misschien duidelijk geworden dat het college slechts wordt opgeroepen om 1) een geschikte locatie te zoeken en 2) aan de raad een voorstel te doen.

'G-spot'

De formulering "binnen het grondgebied van de gemeente Nijmegen" is opmerkelijk. De raad heeft geen zeggenschap over de naamgeving buiten de gemeentegrenzen. Kennelijk wordt bedoeld dat er zowel in de woonplaats Nijmegen als in de woonplaats Lent gezocht moet worden naar een geschikte openbare ruimte die genoemd zou kunnen worden naar Graodus fan Nimwegen. Of deze 'G-spot' gevonden wordt, staat niet bij voorbaat vast.

In de motie wordt geen enkele suggestie gedaan. Het 'probleem' van het vinden van een geschikte locatie wordt op het bordje van het college gelegd. Van het onzalige idee om de 70-jaar oude naam Mr. Hermanstraat te wijzigen is in de motie gelukkig niets terug te vinden. Het wijzigen van bestaande namen draagt niet bij aan "een goede naamgeving van de openbare ruimte in Nijmegen". Dat is de 'beoogde impact' die standaard in ieder raadsvoorstel staat vermeld.

spelling

De kop boven een bericht van RN7 en Omroep Gelderland van 27 oktober 2020 luidt: "Lokale partijen willen een 'Groadus fan Nimwegenstraat' in Nijmegen". Ook in de *Kroniek van Nijmegen over 2000* van Numaga trof ik bij de naam "Groadus fan Nimwegen" aan. 'Graodus' of 'Groadus' en 'fan' of 'van'? Welke variant verdient de voorkeur?

Op het voetstuk van het beeld in de Mr. Hermanstraat staat de naam "GRAODUS VAN NIMWEGEN". Op de LP-hoes van *Nijmegen Plat* staat de naam "GRADUS VAN NIMWEGEN". Rechtvaardigt het zogenaamde donorprincipe* het gebruik van een afwijkende schrijfwijze? In een situatie waarin ieder seconde telt, kan een spelfout verstrekkende gevolgen hebben.

locatie

Het vinden van een geschikte locatie is niet eenvoudig. Bij straatnaamgeving gaat het op eerste plaats om de vindbaarheid. De naam moet ervoor zorgen dat een straat gevonden kan worden. De woonplaats Lent lijkt mij niet de meest geschikte plaats om een straat naar Graodus van Nimwegen te noemen. Dat geldt overigens ook voor Nijmeegse verzetsstrijders.

Een gasje in de Benedenstad of het Stadscentrum komt eerder in aanmerking. Door de naam in te korten tot Graodusgas of Graodusgasje kunnen problemen met de schrijfwijze deels omzeild worden. Uiteraard dient het straatnaambord is dat geval voorzien te worden van een onderschrift met een nadere toelichting. Ik ken echter geen enkele naamloze gas of gasje dat naar Graodus genoemd zou kunnen worden.

Hof van Nijmegen

Het stadsdeel Dukenburg is ook niet de meest voor de handliggende locatie. Toch ligt er in de wijk Tolhuis een unieke kans om de naam Graodus van Nimwegen te verbinden aan de naamgeving van de openbare ruimte bij het *Nieuwbouwproject Hof van Nijmegen*. De naam Graodus van Nimwegenhof of Graodus van Nimwegenhof levert een bijdrage aan een goede naamgeving van de openbare ruimte.

Bij de vergunningaanvragen is sprake van "Tolhuis 2700 tm 2700A42 - Hof van Nijmegen - te Nijmegen" (*Gemeentebld 2020*, nr. 191143) en "Tolhuis 2701 tm 2793 - 2702 tm 2784 - 2801 tm 2817 - 2802 tm 2832 - Hof van Nijmegen - te Nijmegen" (*Gemeentebld 2020*, nr. 191145).

Het gesloopte schoolgebouw (bouwjaar 1979) van de Stichting Gelderse Leergangen had de adressen Van Schuylenburgweg 3 Nijmegen en Tolhuis 2311 Nijmegen. De namen Tolhuis 27e straat en Tolhuis 28e straat hebben nooit in het gemeentelijke Adressenoverzicht gestaan. In verband met de invoering van de BAG zijn alle zogenaamde genummerde straten uit het overzicht geschrapt.

Huisnummering is weliswaar gedelegeerd aan het college, maar het is aan de gemeenteraad om de naam van de openbare ruimte vast te stellen. De huisnummers in de aanvraag lopen vooruit op een besluit dat nog genomen moet worden. De (gewijzigde) geometrie van openbare ruimte ID 026830000000290 van het type 'weg' met de naam Tolhuis moet in ieder geval nog op een behoorlijke wijze worden vastgesteld.

Praktijkhandleiding BAG

In de *Handleiding bij de catalogus van de Basisregistratie Adressen en Gebouwen* wordt aandacht besteed aan de Amerikaanse schrijfwijze openbare ruimten binnen de BAG. In een brief d.d. 10 juni 2016 (kenmerk 16.034993) van het Bronhouders en Afnemers Overleg aan alle bronhouders stond onder meer:

Naar aanleiding van deze consequenties raadt het BAG Gebruikersoverleg het toepassen van de Amerikaanse schrijfwijze af. Het advies is om voor toekomstige gevallen geen nummering in de Openbare ruimtenaam toe te passen.

In de brief wordt het voorbeeld "Weezenhof 8210, Nijmegen" expliciet genoemd. Uit niets blijkt dat burgemeester en wethouders van Nijmegen als bronhouder dit advies ter harte hebben genomen. De originele brief aan alle BAG-bronhouders over de Amerikaanse schrijfwijze vindt u [hier](#).

Graodus van Nimwegenhof

In plaats van de adressen Tolhuis 2700 t/m 2700A42, 2701 t/m 2793, 2702 t/m 2784, 2801 t/m 2817 en 2802 t/m 2832 Nijmegen kunnen de verblijfsobjecten van het *Nieuwbouwproject Hof van Nijmegen* worden genummerd aan een nieuwe openbare ruimte waaraan de toepasselijke naam Graodus van Nimwegenhof kan worden vastgesteld. Mijn voorkeur gaat in dit geval uit naar het voorzetsel 'van' (schrijftaal).

De relatie met de naam van het nieuwbouwproject rechtvaardigt de keuze voor deze locatie, hoewel Theodorus Johannes Eikmans (Nijmegen 16 september 1921 – Groesbeek 23 maart 2000) zelf bij mijn weten nooit in Dukenburg heeft gewoond. Hij heeft in zijn leven wel op ten minste vier adressen in verschillende stadsdelen in Nijmegen gewoond.

Nijmegen, 29 oktober 2020

Rob Essers